

SPRAWOZDANIE

KOŁA MECHANIKÓW

SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI LWOWSKIEJ

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1910 / 11.

WE LWOWIE.

Nakładem Koła Mechaników Słuchaczy Politechniki Lwowskiej.

I. ZWIĄZKOWA DRUKARNIA WE LWOWIE, UL. LINDEGO L. 4.

1911.

SPRAWOZDANIE

KOŁA MECHANIKÓW

SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI LWOWSKIEJ

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1910 / 11.

WE LWOWIE.

Nakładem Koła Mechaników Słuchaczy Politechniki Lwowskiej.

I. ZWIĄZKOWA DRUKARNIA WE LWOWIE, UL. LINDEGO L. 4.

1911.

J.x.54/10-11

Wyciąg z Regulaminu Koła Mechaników.

Rozdział I.

§. 2. Celem Koła jest popieranie i skuteczne ułatwianie kształcenia się młodzieży w zakresie nauki budowy maszyn.

§. 3. Środkami do osiągnięcia tego celu są:

- a) systematyczne referaty i odczyty techniczne;
- b) wycieczki naukowe do fabryk i zakładów przemysłowych poprzedzane wykładami o ich urządzeniu;
- c) utrzymanie odpowiedniej biblioteki technicznej;
- d) zbiór rysunków technicznych, zarówno pochodzących z innych szkół politechnicznych, jak też i fabrycznych, dających wzory najnowszych konstrukcyi maszyn oraz sposobu wykonania rysunku;
- e) abonament wybitniejszych czasopism technicznych;
- f) zbiór modeli fabrycznych w zakresie konstrukcyi części maszyn;
- g) zbiór kosztownych przyrządów rysunkowych;
- h) wydawnictwo skryptów i prac naukowych w języku polskim, odnoszących się do nauki budowy machin;
- i) subwencyonowanie wycieczek naukowych, stosownie do istniejącego funduszu wycieczkowego.

Rozdział II.

5. b) Członkiem wspierającym „Koła“ zostaje ten, kto przez Zarząd zaproszony, do kasy Koła jednorazowo wniesie pięćdziesiąt (50) kor. lub rocznie płaci dziesięć (10) koron, albo w inny sposób cele Koła popiera.

c) Zwyczajnym członkiem Koła, może być każdy słuchacz i asystent wydziału Budowy maszyn, jako też słuchacz kursu górniczego.

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000315069

Ubiegły rok administracyjny, pomimo, iż już dwa lata upływa od czasu większego usamodzielnienia i rozszerzenia ram działalności „Koła“, zaznaczył się jeszcze w rozwoju jego jako rok przejściowy. Zmieniony regulamin wprawdzie wytknął nowe drogi Towarzystwu, jednakże był to zbyt nagły zwrot, aby organizm, w którym długoletnia egzystencja już utarła pewne normy, mógł się w krótkim czasie do nowych warunków przystosować. Trudnem jest, aby szybki rozwój był wszechstronnie równomiernym. Dla „Kółka“ przy dawnym jego stanie i wązkim zakresie działania wystarczała, bardzo nieskomplikowana organizacja i administracja. W pierwszym okresie rozwoju „Koła“, który umożliwiony został zmianą regulaminu, zwrócono się przede wszystkim do rozszerzenia działalności zewnętrznej, nie bacząc, że nie mógł temu sprostać „familijny“ ustrój wewnętrzny. Różne wady i braki, drobne napozór, a jednak w dużej mierze obniżające wydajność pracy wydziałowych, dały się zauważyć dopiero po dłuższym przeciągu czasu. Wszelkie takie usterki staraliśmy się usunąć, aby stan i czynności poszczególnych agend uczynić możliwie przejrzystymi i łatwymi w prowadzeniu.

Dlatego też rok ten uważamy za przejściowy, za okres tworzenia dogodnego podłoża do tem owocniejszej pracy w zmienionych warunkach. Żałujemy tylko, że tak krótki, bo zaledwie 6-cio miesięczny przeciąg urzędowania nie pozwolił nam wprowadzić „Koła“ na jeszcze wyższy szczebel w jego rozwoju.

Jeżeli rzucimy okiem na zasadniczą działalność „Koła“, jaką przewiduje regulamin, niesienie pomocy naukowej, stwarzanie środowiska kooperatywy myślowej, to przyznać musimy, że nie była ona taką, jakiej można było oczekiwać.

Nie udało się zachęcić kolegów do pracy na polu technicznym, wychodzącej poza ramy programu i wymagań na wydziale budowy maszyn, nie było mowy o wytworzeniu rażnej wymiany myśli na temat bądź to nowych zdobyczy na polu

technicznym, bądź gałęzi wiedzy nie objętych programem szkolnym. Właściwej przyczyny takiej apatii wśród kolegów trudno się doszukać, gdyż tyle przeszkód do samokształcenia narzucają warunki naszego współżycia na politechnice, że trudno orzec, co miało w tym względzie dominujący wpływ, pomijając już to, że wielu z kolegów nie zdaje sobie dokładnie sprawy z rodzaju studyów w wyższym zakładzie naukowym. Być może, że w znacznej mierze okazał się tu wpływ rozwoju wydziału budowy maszyn, bo przyznać trzeba, że rok ostatni przyniósł nam wiele, niekiedy bardzo korzystnych zmian i zdobyczy, tak, że gdyby i nadal wydział doskonalił się w tak szybkim jak teraz tempie, to niezadługo wielu z naszej młodzieży, nie potrzebowałoby pobierać względnie dopełniać swego wykształcenia w uczelniach Zachodu.

Powołanie do życia nowych katedr, zróżniczkowanie wielu już istniejących pociągnęło za sobą z jednej strony większe obciążenie słuchaczy, z drugiej strony wyrobiło pewnego rodzaju przeświadczenie, że program uzupełniony i rozszerzony, mało pozostawia miejsca na samokształcenie.

Temi okolicznościami głównie chcemy wytłómaczyć porzucenie kolegów na tem, co dają wykłady w szkole, pomijając już inne drobniejsze powody.

Nie mogąc skupić kolegów do żywszej pracy myślowej, uprosililiśmy kilku z naszych profesorów, aby urządzili cykl odczytów z zakresu organizacji przedsiębiorstw. W zasadzie bardzo życzliwie odnieśli się oni do naszego projektu, jednak przyczyny natury niezależnej, ani od jednej, ani od drugiej strony, nie pozwoliły na doprowadzenie tego projektu do skutku w bieżącym roku administracyjnym.

Tak, że na ogół działalność naukowa, wychodząca poza ramy programu szkolnego nie powiodła się na całej linii. Pozostało nam jedno — niesienie pomocy kolegom w studyach na politechnice a więc: wydawnictwa, biblioteka, wycieczki.

Przejdźmy kolejno działalność tych agend.

Komisja wydawnicza, po zeszłorocznym wysiłku finansowym na wydawnictwo skryptów „Motorów ciepłkowych“ nie mogła pozwolić sobie na wydanie jakiejś poważniejszej pracy, chociaż miano w projekcie wiele potrzebnych kolegom, dość wspomnieć chociażby tak dający się odczuwać

brak skryptów technologii II. Tak, że „volens, nolens“, prace komisji musiały się ograniczyć do wydania nie wielkich prac z zakresu konstrukcji pomp, turbin i maszyn parowych i do doprowadzenia do wzorowego porządku wewnętrznego stanu komisji. Prócz tego podjęła komisja pracę w zaopatrywaniu kolegów w suwaki logarytmiczne i wydawnictwa „Technik“, przyczem uzyskali koledzy dość znaczną zniżkę od cen katalogowych. Przez transakcję z innymi wydawnictwami zmieniono dobór posiadanych skryptów tak, że wydawnictwa nasze obejmują teraz większy zakres wykładanych przedmiotów. Pracę komisji wydawniczej w niesieniu pomocy naukowej kolegom uzupełniała praca zarządu biblioteki. Stan biblioteki pozostawiał wiele do życzenia; zawierała ona wśród swych dzieł wiele niepotrzebnego balastu, brak zaś było niektórych najniezbędniejszych dla mechanika nowszych dzieł. Przytem sam sposób korzystania z biblioteki nie był bardzo dogodny dla ogółu kolegów tak, że trzeba było opracować nowy regulamin biblioteki, zapewniający prawidłową wymianę pożyczonych książek. Zawartość biblioteki została poddana ocenie, przyczem okazało się, że wiele rzeczy trzeba usunąć, a niektóre działy, jako słabo skompletowane znacznie uzupełnić. To też biblioteka pochłonęła ogromną część naszych dochodów (300 koron), ale przynajmniej stanowi ona skromny, co prawda, pod względem ilości zbiorów, obejmujący jednak najpotrzebniejsze dla słuchacza budowy maszyn dzieła we wszystkich dziedzinach. Dla łatwiejszej orientacji kolegów, opracował Zarząd biblioteki katalog, który podajemy przy niniejszem sprawozdaniu.

Zdając sobie sprawę z kształcącego znaczenia wycieczek, szczególnie w naszych warunkach, gdzie strona praktyczna, jak dotąd, jest pomijana w zajęciach szkolnych, staraliśmy się uprzystępnąć je kolegom, bądź przez urządzenie wycieczek na mniejszą skalę, bądź przez subwencyonowanie kolegów, biorących udział w wycieczce rządowej.

Wycieczek miejscowych odbyło się 12 przy ogólnej ilości uczestników 275. Objęły one prawie wszystkie zakłady przemysłowe lwowskie, ciekawe dla mechanika. Wycieczki zamiejscowe krótsze nie cieszyły się powodzeniem — doszła do skutku tylko jedna; przypuszczamy, że koledzy starsi zachowywali

się biernie względem nich głównie dzięki brakowi czasu, młodszy przez brak zainteresowania fachowymi rzeczami. W wycieczce rządowej subwencyonowaliśmy 10 kolegów kwotą 220 kor., co przy naszych obrotach jest dość okazałą sumą.

Wreszcie jedną czynności wydziału, do której się wzięto energicznie zaraz po objęciu urzędowania, było pozyskiwanie praktyk wakacyjnych. Koniec roku administracyjnego nie pozwolił nam na doprowadzenie rozpoczętych prac do końca, wiele starań jest jeszcze w toku. Nie możemy wyszczególnić osób, które nam okazały dużą w tym względzie pomoc. Jak dotąd uzyskaliśmy definitywnie praktyki dla 21 kolegów — inne rozpoczęte starania będzie musiał dokończyć przyszły wydział.

Kończąc sprawozdanie, składamy podziękowanie osobom i instytucjom, które popierały cele „Koła“ bądź moralnie, bądź materyalnie, a przede wszystkim Świetnej Radzie m. Lwowa za udzieloną subwencyę.

Wydział.

Skład Wydziału

wybranego na Zwyczajnem Walnem Zgromadzeniu
dnia 3. grudnia 1910 roku.

1. Tabor Czesław, przewodniczący
2. Neugebauer Mieczysław, pierwszy zastępca przewodniczącego i przewodniczący komisji odczytowej i wydawniczej
3. Bendych Apolinary, drugi zastępca przewodniczącego i przewodniczący komisji wycieczkowej
4. Janowicz Karol, skarbnik
5. Jelec Józef, bibliotekarz
6. Zieliński Konrad, sekretarz
7. Tokarski Jerzy, referent IV. roku
8. Grafczyński Eugeniusz, referent III. roku (od 1. marca 1911 roku zastępował kol. Machowicz Stefan)
9. Biskupski Bolesław, referent II. roku
10. Szewczyk Feliks, referent I. roku.

Skład komisji lustracyjnej.

Mystkowski Teodor	Vorbrodt Waclaw
Barszczewski Waclaw	

Skład komisji wycieczkowej.

Bachman Tadeusz	Jesionowski Zygmunt
Fleszar Stefan	Roguski Tadeusz.

Skład Towarzystwa.

Członkowie honorowi.

JWP. Dyrektor inż. Józef Tomicki.

Członkowie wspierający.

Świetna Rada m. Lwowa	JWP. Pr. Syroczyński
JWP. Pr. Anczyc	" doc. inż. Krauze
" " Dzieślewski	" inż. B. Stefanowski
" " Fiedler	" " K. Matkowski
" " Godlewski	" " K. Drewnowski
" " Hauswald	" " B. Świeżawski
" " Huber	" " E. Tor.
" " Sochacki	

Członkowie zwyczajni.

* oznaczono członków zalegających z wkładkami.

1. <u>Ankowski Tadeusz</u>	37. <u>Gołędzinowski Stanisław</u>
2. <u>Aulich Witold</u>	38. <u>Godziejewski Eugeniusz</u>
3. <u>Baras Abraham</u>	39. <u>Goliński Stanisław *</u>
4. <u>Bachman Tadeusz</u>	40. <u>Grabowski Mieczysław</u>
5. <u>Barszczewski Waclaw</u>	41. <u>Grodzki Tadeusz</u>
6. <u>Bendych Apolinary</u>	42. <u>Gubic Kazimierz</u>
7. <u>Biskupski Bolesław</u>	43. <u>Hampel Jan</u>
8. <u>Biszewski Bronisław *</u>	44. <u>Herfurt Tadeusz</u>
9. <u>Biszewski Felicyan *</u>	45. <u>Hochfelder Józef</u>
10. <u>Boj Maryan</u>	46. <u>Jakubowski Jan</u>
11. <u>Bokszczanin Stanisław</u>	47. <u>Janowicz Karol</u>
12. <u>Bredel Karol</u>	48. <u>Jastrzębski Emil</u>
13. <u>Brogowski Antoni</u>	49. <u>Jarosławski Julian *</u>
14. <u>Błażyński Stefan</u>	50. <u>Jaworski Julian *</u>
15. <u>Broniewski Leon *</u>	51. <u>Jelec Józef</u>
16. <u>Chadzi Ignacy</u>	52. <u>Jellinek Józef</u>
17. <u>Ciupka Henryk *</u>	53. <u>Jesionowski Zygmunt</u>
18. <u>Chwalibóg-Palimaczyński J.</u>	54. <u>Jurkowski Józef</u>
19. <u>Cedrowski Stanisław *</u>	55. <u>Kaczorowski Władysław *</u>
20. <u>Czaczkowski Zgmunt</u>	56. <u>Kączkowski Stanisław *</u>
21. <u>Dąbrowski Jan</u>	57. <u>Kaliński Emil</u>
22. <u>Dębski Edward *</u>	58. <u>Kania Roman *</u>
23. <u>Dembowski Józef</u>	59. <u>Kapcia Fabian *</u>
24. <u>Dettloff Zygmunt</u>	60. <u>Kielczewski Zygmunt *</u>
25. <u>Domański Stanisław</u>	61. <u>Kieszniowski Kazimierz</u>
26. <u>Drzał Stanisław</u>	62. <u>Kisielewski Stanisław</u>
27. <u>Dzierżawski Feliks *</u>	63. <u>Klejn Edward</u>
28. <u>Dzwonkowski Zygmunt</u>	64. <u>Kokurewicz Henryk *</u>
29. <u>Filipkowski Władysław *</u>	65. <u>Konopacki Jerzy</u>
30. <u>Fleschar Stefan</u>	66. <u>Konopka Józef *</u>
31. <u>Frankiewicz Stanisław *</u>	67. <u>Kotarbiński Wiktor *</u>
32. <u>Friedman Maurycy *</u>	68. <u>Kowalik Jan *</u>
33. <u>Fuchs Zygmunt</u>	69. <u>Koziarkiewicz Ryszard *</u>
34. <u>Gawron Stanisław *</u>	70. <u>Krasicki Mikołaj</u>
35. <u>Głębocki Waclaw *</u>	71. <u>Krassowski Czesław</u>
36. <u>Gniazdowski Eustachy</u>	72. <u>Krauze Jan *</u>

73. <u>Kubiński Stanisław</u>	112. Ringmann Aleksander
74. <u>Kuszyb Bartłomiej</u>	113. Roguski Tadeusz *
75. <u>Katzer Dawid *</u>	114. <u>Różewicz Jan</u>
76. <u>Kukawski Zygmunt *</u>	115. <u>Rowicki Ignacy Aleks.</u>
77. <u>Kwiatkowski Stanisław *</u>	116. <u>Rzeszotarski Bohdan *</u>
78. <u>Lewicki Aleksander *</u>	117. <u>Rychter Feliks *</u>
79. <u>Letscher Czesław</u>	118. <u>Rymkiewicz Andrzej</u>
80. <u>Lutze-Birk Wilhelm</u>	119. <u>Rymaszewski Stanisław</u>
81. <u>Łapiński Stanisław *</u>	120. <u>Sambor Bronisław *</u>
82. <u>Łazarewicz Henryk *</u>	121. <u>Sarnawski Piotr *</u>
83. <u>Lazarowicz Roman</u>	122. <u>Sąchocki Kazimierz</u>
84. <u>Łodziński Kazimierz</u>	123. <u>Semis Artur *</u>
85. <u>Łojek Stanisław</u>	124. <u>Sikorski Grzegorz *</u>
86. <u>Litkowski Józef</u>	125. <u>Siminowicz Bolesław *</u>
87. <u>Machowicz Stefan</u>	126. <u>Saski Kazimierz</u>
88. <u>Maciejowski Mieczysław</u>	127. <u>Sokołowski Wsiewołod *</u>
89. <u>Małecki Leon</u>	128. <u>Spaczyński Stefan</u>
90. <u>Masłowski Aleksander *</u>	129. <u>Strusiewicz Miron</u>
91. <u>Motok Stanisław *</u>	130. <u>Szafnicki Stanisław *</u>
92. <u>Mroczkowski Adolf *</u>	131. <u>Szewczyk Feliks</u>
93. <u>Mulkiewicz Stefan *</u>	132. <u>Szostakowski Stefan</u>
94. <u>Mystkowski Teodor</u>	133. <u>Szydłowski Bohdan *</u>
95. <u>Neugebauer Mieczysław</u>	134. <u>Szymański Leon *</u>
96. <u>Nowakowski Bolesław *</u>	135. <u>Scazighino Witold</u>
97. <u>Noworyta Józef</u>	136. <u>Sokólski Witold</u>
98. <u>Oliński Ignacy</u>	137. <u>Stampel Jan *</u>
99. <u>Oldakowski Jerzy</u>	138. <u>Schreier Joachim *</u>
100. <u>Opala Władysław *</u>	139. <u>Szymański Brunon</u>
101. <u>Ostrowski Ignacy *</u>	140. <u>Sikora Stefan</u>
102. <u>Pawlikowski Stanisław</u>	141. <u>Strumff Tadeusz</u>
103. <u>Pawłowski Antoni</u>	142. <u>Schtieber Henryk</u>
104. <u>Paszkowski Henryk</u>	143. <u>Soleński Michał</u>
105. <u>Pfeffer Hil *</u>	144. <u>Sosonko Henryk</u>
106. <u>Pilszak Kazimierz</u>	145. <u>Tabor Czesław</u>
107. <u>Pirga Adam *</u>	146. <u>Tarkowski Zygmunt *</u>
108. <u>Piasecki Maryan</u>	147. <u>Tokarski Jerzy</u>
109. <u>Prochownik Franciszek *</u>	148. <u>Turczyński Kazimierz</u>
110. <u>Przedziecki Stanisław</u>	149. <u>Toroń Władysław</u>
111. <u>Przybyłowski Bolesław</u>	150. <u>Uranowicz Franciszek</u>

151. Vorbrodt Waclaw	162. Zacharjasiewicz Józef *
152. Weyda Jerzy *	163. Zaleski Tadeusz *
153. Welczer Izydor	164. Załuska Jan *
154. Wernik Aleksander *	165. Zawadzki Stanisław
155. Wilczkowski Konrad	166. Żbikowski Witold *
156. Wojtyński *	167. Zdzienicki Kazimierz
157. Wroński Kazimierz *	168. Zieliński Konrad
158. Wewiórski Stanisław	169. Zieliński Apolinary *
159. Wartalski Feliks	170. Ziółkowski Piotr
160. Włodek Mieczysław	171. Żółciński Antoni
161. Wojcicki Józef Maksym.	172. Zwierzyński Stanisław
-

Zestawienie kasowe „Koła mechaniczów“

za rok administracyjny 1910/11.

Przychód

Rozchód

Przychód		Rozchód	
№	Wyszczególnienie	№	Wyszczególnienie
h	K	h	K
1	Saldo z roku 1909/10 w gotówce	11	Kupno książek do biblioteki
2	Wpisowe członków zwyczajnych	20	Oprawa „ „ „
3	Wkładki „ „ „	40	Na wydawnictwo „ „ „
4	Nadzwyczajne „ „ „	—	administracyję „ „ „
5	Ze sprzedaży wydawnictw „ „ „	5	sekretaryat „ „ „
6	Przeniesione z ksiąg kom. wyd.	68	inwentarz „ „ „
7	Z przedsiębiorstw „ „ „	64	pożyczki udzielone „ „ „
8	Rewersy spłacone „ „ „	20	przedsiębiorstwa „ „ „
9	Wkładki członków wspierających	—	Przeniesione z ksiąg komisji wy-
10	Subwencya B. P. „ „ „	40	dawniczej „ „ „
11	Subwencya Rady miejskiej „ „ „	100	Saldo z dniem 1. czerwca 1911 r.
12	Rewersy niespłacone z r. 1909/10	347	w gotówce „ „ „
13	Rewersy kom. wyd. za rok bież.	170	Saldo z dniem 1. czerwca 1911 r.
14	Rewersy kasy głów. za rok bież.	220	w rewersach „ „ „
		3.349	137
		3.349	3.349

W. Barszczeński, m. p.

przewodniczący komisji lustracyjnej.

Czesław Tabor, m. p.

przewodniczący.

Karol Janowicz, m. p.

skarbnik.

Komisya wydawnicza.

W ubiegłym roku administracyjnym zastaliśmy w komisji znaczną ilość skryptów, leżących, jak się to mówi, na składzie. — Dla tego też przedewszystkiem uporządkowano je oraz skompletowano takimi, które są koniecznie potrzebne słuchaczowi budowy machin, a znajdowały się także w rękach trzecich. Tem się tłumaczy dość znaczna kwota wydana na skrypta choć część z niej i to znaczna została spłacona skryptami będącemi na składzie. — ten sposób członkowie Koła mogli nabywać na raty po bardzo przystępnych cenach wszystkie potrzebne do przypomnienia sobie wykładów skrypta.

Wydaliśmy typowe obliczenie pompy i typowe obliczenie turbiny. Do litografii zaś szykują się: obliczenie maszyny parowej.

Wydawane skrypta miały na celu ściśle ugrupować materiał, żeby ułatwić kolegom orjentowanie się zarówno podczas elaboratu jak i w obliczeniach w ciągu roku. — Inne projektowane wydawnictwa spełzły na niczem, gdyż profesorowie nie życzyli sobie wydawania swych wykładów, albo z powodu zmiany i powiększania zakresu przedmiotu, albo też przez zmianę profesora.

Zwracamy tedy naszym następcóm uwagę na Motory wodne oraz Technologię, jako na przedmioty, które przedewszystkiem powinny być wydane.

Pozatem Komisya sprowadziła po znacznie zniżonych cenach 22 egzemplarze Technika I i II tomy oraz 41 wysuwek.

Przy zamknięciu roku administracyjnego majątek Komisji wynosił 2161 koron.

Zestawienie kasowe komisji wydawniczej

za rok administracyjny 1910/11.

Przychód.

nr	Wyszczególnienie	K	h
1	Za sprzedarz skryptów . . .	788	58
2	Asygnowano z kasy głównej	20	—
3	Sprzedarz Technika i Wysuwek	697	20
4	Wartość rewersów niesplaconych	170	—
5	Wartość książek danych bibliotece	34	90
		1.710	68

Rozchód.

nr	Wyszczególnienie	K	h
1	Zakupno skryptów	235	60
2	Technika i Wysuwek	708	26
3	Administracya, litografia, porto Wysuwek i Technika	62	86
4	Zwrot kasie za splacone rewersy	30	—
5	Saldo w gotówce przelane	469	06
6	Przelano w rewersach	170	—
7	Dano bibliotece w skryptach	34	90
		1.710	68

T. Mystrowski, m. p.
członek komisji lustracyjnej.

Mieczysław Neugebauer, m. p.
przewodniczący komisji.

Sprawozdanie Komisji wycieczkowej.

W całej swej działalności staraliśmy się ułatwić kolegom zapoznanie z miejscowymi zakładami przemysłowymi. Lwów nie obfituje coprawda, w wielkie fabryki, jednak to, co jest, pozwala adeptowi budowy maszyn poznać stronę praktyczną jego przyszłego zawodu; instalacje niektórych przedsięwzięć, może nie przygniatające swym ogromem, lecz pomimo, to tworzące pewną zaokrągloną całość, dają miarę, jak wyglądają w praktycznym wykonaniu, jak się zachowują i jak pracują maszyny i ich części składowe, które my w szkole poznajemy niestety tylko z rysunków, a tem samem mamy o nich dość abstrakcyjne pojęcie.

Stwierdzić jednakże musimy, że ogół kolegów nie podzielał naszego w tej mierze zapatrywania. Czasami wycieczki do bardzo zajmujących, pod względem urządzenia zakładów, nie dochodziły do skutku, a często bardzo nie było pełnego kompletu. Może działo się to skutkiem braku czasu, a może wprost przez niedocenianie przez kolegów kształcącego znaczenia wycieczek.

Sposób zapoznawania się z zakładami, często po raz pierwszy zwiedzanymi pozostawiał wiele do życzenia: tłumne normalnie, bo 20 do 25 uczestników liczące wycieczki, trwające 2 do 3 godzin pozwalają zaledwie na dość powierzchowne obejrzenie materiału; po wycieczce takiej wynosi się dość niejasne wrażenie ogólne, szczegóły zaś w niedługim czasie zacierają się w pamięci. Staraliśmy się zapobiedz takiemu stanowi rzeczy przez urządzenie wstępnych wykładów o odnośnym zakładzie przemysłowym, szczególnie jeżeli ostatni należał do większych we Lwowie, lub urządzeniem swym wkraczał w mniej znaną kolegom dziedzinę. — Wykłady takie bezwzględnie zwiększały korzyść z wycieczek, jednak nie usuwały dyletanckiego sposobu zwiedzania.

Dążeniem naszym było uniezależnić kolegów zwiedzających od ilości i czasu. Pierwsze kroki już zostały poczynione: otrzymaliśmy dla członków kartę wolnego wstępu do warstatów fabryki ks. A. Lubomirskiego, na razie dla jednego kolegi jednorazowo we wszystkich godzinach roboczych. Jak dotąd zadziwiająco mała ilość kolegów korzysta z tego udogodnienia.

Przypuszczamy, że inne zakłady przemysłowe nie odmówią nam takiego wstępu.

Z dużej ilości ogłaszanych wycieczek zamiejscowych doszła do skutku tylko jedna.

Kończąc sprawozdanie, uważamy za swój miły obowiązek złożyć podziękowanie Zarządom nast. zakładów przemysłowych: Fabr. bibulek w Sasowie, Fabryki maszyn i odlewni ks. A. Lubomirskiego, Miejskich zakładów Elektrycznych, Instalacji światła w Wydziale Krajowym, Fabryki wódek J. Baczewskiego, Fabr. prof. Lewińskiego, Drukarni „Słowa Polskiego“, Warstatów Szkoły Przemysłowej, Warstatów kolei państwowych, Elektrowni kolejowej, Gazowni kolejowej, Fabr. konstrukcyi żelaznych „Wygnaniec i Sp.“ Kinematografu w Pa-sażu Mikolascha, — które łaskawie zezwoliły na zwiedzenie swych zakładów. — Również składamy gorące podziękowanie WP. Dr. St. Anczycowi, PP. Inż. J. Augustowskiemu, J. Krauzemu, K. Matkowskiemu, B. Stefanowskiemu, B. Świeżawskiemu i kol. E. Porębskiemu bądź za podjęcie się wygłoszenia wstępnych wykładów, bądź za pomoc w prowadzeniu i urządzaniu wycieczek.

A. Bentych.

przew. kom. wycieczkowej.

Sprawozdanie sekretaryatu.

Listów otrzymano 75

„ wysłano 129.

Posiedzeń Wydziału odbyło się jedenaście; z tych 7 zwyczajnych, 4 nadzwyczajnych.

Konrad Zieliński,
sekretarz.

Praktyki wakacyjne zgłoszone do dnia 20. maja.

1	}	M. Wolski i Ska. Fabryka maszyn rolniczych i odlewnia
2		żelaza w Lublinie.
3	}	Huty Dnieprowskie. Kamieńskoje Ekateryn. gub.
4		
5	}	Berno. Erte Brünner Maschinenfabrik
6		
7	}	Fabryka maszyn i odlewnia ks. Lubomiskiego we Lwowie.
8		
9		
10	}	Fabryka maszyn L. Zieleniewskiego w Krakowie.
11		
12		
13	}	Miejski Zakład elektryczny w Przemyśle.
14		
15		
16	}	Fabryka konstrukcyi żelaznych „Wygnaniec i Ska“ we
17		Lwowie.
18	}	Fabryka maszyn Skoda Werke w Pilźnie.
19		
20	}	Fabryka maszyn i odlewnia żelaza „Biskupski i Syn“
21		w Kołomyi.

Dalsze praktyki będą zgłoszone dopiero w lipcu b. r.

Konrad Zieliński,
sekretarz.

Sprawozdanie biblioteki.

Biblioteka stanowi niewątpliwie jedną z najważniejszych agend każdego koła naukowego. Staraniem więc Wydziału Koła Mechaników w ubiegłym roku administracyjnym było powiększenie i uzupełnienie własnej biblioteki. Ograniczone środki zmusiły nas jednak do nabycia dzieł tylko wprost niezbędnych i uzupełnienia 2 działów; mianowicie motorów wodnych, maszyn wyciągowych i masz. parowych na co położyliśmy największy nacisk.

Zakupione zostały w ubiegłym roku administracyjnym następujące dzieła:

Bethmann. Die Hebezeuge Braunschweig 1908 (24 K).

Berlow. Detali maszyn podjemnych Ryga 1910 (23·40).

Dahme. Die Kolbenpumpe Berlin 1908 (9 kor.).

Haeder H. Parowyje maszyny (ros.) Petersburg 1904 (15 kor.).

Pohlhausen. Die Dampfmaschinen Mittweida 1910 (19.20)

Pfarr. Wasserkraftbetrieb (44 kor.).

Po nabyciu tych dzieł wyżej wspomniane działy przedstawiają się dość dobrze.

Z działu motorów wodnych obok klasycznego dzieła Pfarra znajduje się Thomann, Müller, Gelpke, Quantz inne, w dziale pomp — Hartmann, Haeder, Dahme.

Maszyny wyciągowe reprezentowane są przez dzieła Ernst'a, Betmann'a, Pohlhausen'a, Berłowa i t. d., w dziale maszyn parowych, turbin i motorów gazowych mamy Pohlhausen'a, Haeder'a, Hrabak'a, Leist'a, Weiss'a, Stodol'a i Güldner'a.

Z innych działów zakupiono książki:

Freytag. Hilfsbuch für den Maschinenbau 2 Auf. Berlin 1906.

Witkowski A. Zasady fizyki T. I. i II, Warszawa 1908.

Technologia mechaniczna Pr. Bykowskiego 3 tomy
Lwów.

Motory automobilowe — Kuźnieców — Petersburg
1909.

Oprócz wyżej wymienionych dzieł uzupełniliśmy dział skryptów, potrzebnych dla studyów na naszym wydziale.

Najsłabiej przedstawia się w naszej bibliotece dział technologii mechanicznej i elektrotechniki. Oba te działy polecamy pamięci naszych następców.

Należy zaznaczyć że w ubiegłym roku administracyjnym został uporządkowany dział katalogów i cenników przez kol. Bokszczanina oraz ułożony regulamin biblioteki, który jednak nie wszedł w życie. Korzystało z biblioteki w roku ubiegłym około 60 członków „Koła“. Ilościowo przyrost biblioteki przedstawia się w ilości 30 książek.

W końcu musimy podnieść że dopiero w b. r. Zarząd Koła w celu ułatwienie kolegom korzystanie z biblioteki zdecydował się na wydanie drukowanego katalogu biblioteki, który dołączony do niniejszego sprawozdania.

Józef Jelec
bibliotekarz

Katalog biblioteki „Koła mechaników“.

I. Dzieła ogólne.

17. Dazowski B. Słownik kolejowy 3 części. Lwów 1890.
 275. Freytag F. Hilfsbuch für Maschinenbau. Berlin 1906.
 " " " " " " " "
 163. Haeder H. Kalkulieren von Maschinen und Maschinenteilen. Dnisburg 1901.
 129. Haeder H. Konstruieren und Rechnen. I. Teil. Dnisburg 1903.
 130. " " " " " II. " " "
 366, 367, 36. Hütte. Ingenieurs Taschenbuch. I. Teil. Berlin 1899.
 37. " " " II. " " "
 221. Kimmich K. Zeichenschule. Leipzig 1896
 412. Kalendarz techniczny 1909 r.
 226. „Technik“. Tom I. Warszawa 1905.
 344. " " II. " 1908.
 208. Uhländ W. Kalender für Maschinen-Ingenieure. Dresden 1895.
 46. Volk C. Das Skizzieren von Maschinenteilen in perspektive. Berlin 1902.

II. Matematyka, geometrya, fizyka, chemia.

389. Abdank-Abakanowicz B. Les integrales. Paris 1886.
 28. Badowski. Geometrya elementarna. Warszawa 1894.
 34. Baraniecki M. Początkowy wykład syntetyczny własności przecię stożkowych. Warszawa 1885.
 113. Böttcher Ł. Teorya wyznaczników. Lwów 1899.
 114, 230, 231. Böttcher Ł. Repetytoryum wyższej matematyki. Lwów 1895.
 166. Bruner. Zasady chemii. Kraków 1903.
 115. Dziwiński Placyd. Repetytoryum matematyki elemen. skr. Lwów 1893.
 416. Godlewski T. Elektryczność skryptą wedł wykl. 1908.
 213. Jäger S. Teoretische Physik. Teil II. Licht und Wärme. Leipzig 1898.

271. Kiepert S.

8. Łazarski M. Geometrya wykreślna skr. Lwów 1899. T. I.

9. " " " " " " " " II.

185. Niementowski S. Encyklopedia chem. technicznej. Skróc. Lwów 1898.

395. Rabinowicz P. Teorya determinantów (sos.). Moskwa 1897.

12. Sochacki J. Rozwiązywanie równań liczebnych. Warszawa 1884.

75. Stewart B. Zasada zachowania energii.

234. Szaposzników. Matematyčeskij analiz (ros.) Moskwa 1898.

468. Witkowski A. Zasady fizyki T. I. Warszawa 1908.

469. " " " " " II. " "

III. Mechanika.

62. Böttcher Ł. Wykłady Mechaniki ogólnej. Skr. Lwów 1908.

252, 369. Böttcher Ł. Mechanika ogólna. Skr. Lwów 1904.

167. Collignon Cours de mécanique appliquée aut constructione Tom I i II. Paris 1869.

211. Demjanow. Kurs soprotiwlenije materyałow. Petersb, 1900.

160. Szaf S. Anwendungen der Festigkeitslehre auf den Maschinenbau Wien 1885.

161. Szaf. S. Anwendungen der Sammlung von Festigkeitsaufgaben. Wien 1895.

253, 257, 297. Tiedler F. Mechanika ogólna i techniczna. Skr. Lwów 1904.

26. Franke I. Mechanika teoretyczna. Warszawa 1889.

417. Huber M. Statyka. Wykreślna skrypta.

471. " " Mechanika ogólna — Kinematyka.

69. Rebber. Festigkeitslehre Mittweide 1900.

66. Somow. Teoretyczna mechanika I. t. ros. Warszawa 1900.

437. Wittenbauer. Aufgaben aus der technischen Mechanik Graz 1906.

IV. Teorya motorów cieplikowych.

227. Biegeleisen B. Silnice cieplikowe pod względem ekonomii. Lwów 1905.

201, 294, 306, 396. Biegeleisen B. Motory gazowe. Lwów 1903.

140—141, 142—143. Fiedler F. Wykłady teoryi maszyn tekst i atlas. 1902. (Skr.)

- 422—423. Fiedler T. Termodynamika. (Skr.) Lwów 1909.
 424—425. „ „ Kotły parowe. (Skr.) Lwów 1909.
 451—452. „ „ Teorya motorów cieplikowych. Lwów 1909.
 276. Güldner Hugo. Das Entwerfen und Berechnen der Verbrennungsmotoren. Berlin 1905,
 343. Kirschke A. Die Gaskraftmaschinen. Leipzig 1907.
 431. Mokrzyński. Motory gazowe. Lwów 1905.
 436. Pogodin. Termodynamika, (ros). Petersburg 1905.
 287. Stodola. Die Dampfturbinen. Berlin 1905.
 418. „ Parowyje turbiny. (ros.) Petersburg 1906.
 78. Wyszniegradzki J. Prawa zasadnicze mechanicznej teoryi ciepła. Warszawa 1876.
 227. Sochacki Z. Turbiny parowe. Lwów 1908.

V. Elektrotechnika.

89. Boguski J. Wstęp do elektrotechniki. Warszawa 1892.
 169. Biscan W. Lexikon der elektricität und des Magnetismus. Graz 1887.
 386. Corsepilus M. Grundlagen für die Berechnung und den Bau von elektrischen Bahnen. Stuttgart 1896.
 384. Dobrzyński. Prądy ziemne. Lwów 1892.
 445. Drewnowski K. Z wystawy elektrotechnicznej w Marsylii. Lwów 1908.
 446—447. Drewnowski K. Postępy przenoszenia energii i kolejn. elektr. w Szwajcaryi. Lwów 1910.
 448. Drewnowski K. O zastosowaniu kondensatorów Mościckiego w elektrotechnice. Lwów 1907.
 116, 135, 150, 210, 310. Dzieślewski Roman. Encyklopedia elektrot. (Skr.) Lwów 1898.
 264, 265, 317, 318. Dzieślewski Roman, Elektrotechnika ogólna. Lwów 1905.
 244. Glaser-de-Cew. Die Dynamoelektrischen Maschinen. Wien 1893.
 192. Fischer Hinnen. Die Berechnung der Gleichstrommaschinen. Zurich 1892.
 374. Grawinkel. Die Telegrafentechnik. Berlin 1889.
 106, 372. Hartwig B. Der elektrische Strom als Wicht und Kraftquelle. Dresden 1894.

375. Krieg M. Die Erzeugung und Verteilung der Elektrizität in Zentralstationen. Magdeburg 1888.
376. Kohlfürst. Die elektrische Telegrafie. Prag 1878.
385. Krämer. Der Drehstrom. Jena 1896.
146. Lutosławski M. Prąd elektryczny. Warszawa 1900.
373. Mixa W. Anleitung zur Unternehmung von Linien-Störungen des Bahntelegrafenbetriebes. Teplitz 1876.
387. Olearski K. Nowy sposób mierzenia oporów elektrycznych. Kraków 1892.
370. Pisko E. Die neueren Apparate der Akustik. Wien 1865.
186. Prasch. Handbuch des Telegrafendienstes der Eisenbahnen. Wien 1900.
246. Rohrbeck. Die Berechnung elektrischen **W**eitungen. Leipzig. 1900.
241. Serpieri A. Die mechanischen, elektrostatischen und elektromagnetischen absoluten Masse. Wien 1885.
242. Serpieri A. Das elektrische Potenzial. Wien 1884.
92. Urbanitzky. Die Elektrizität im Dienste der Menschheit. Wien.
388. Urbanitzky. Die Elektrizität. Wien 1892
391. Waltenhofen. Die internationalen absoluten Maasse. Braunschweig 1892.
88. Witkowski A. O prądach polaryzacyjnych. Kraków 1880.
243. Zacharias. Die elektrischen **W**eitungen. Wien 1893.
245. Zech P. Elektrisches Formelbuch. Wien 1883.
302. Zegner Ch. Le système du monde électro-dynamique Paris 1893.
383. Zegner Ch. Beschreibung der Ausstellungs-Legenstände. Prag 1891.
390. Das Projekt einer elektrischen Strassenbahn in des Landes Hauptstadt Czernowitz. Czernowitz 1893.

VI. Technologia mechaniczna.

- 74, 441, 442. Anczyc St. Prof. Wykańczanie tkanin. Lwów 1908
- 15—16. Anczyc St. Prof. Nowsze sposoby łączenia blach w kotłach parowych. Warszawa 1910.
25. Anczyc St. Prof. Doświadczenia nad fołownością wełny. Warszawa 1907.

73. Anczyz St. Prof. O wyznaczaniu włókien mniej wartościowych w tkaninach wełnianych. Kraków 1903.
80. Anczyz St. Prof. Szkice z wystawy w Brukselli. Warszawa 1910.
466. Anczyz St. Prof. Technologia I (skrypta) Lwów 1908.
467. " " " " " III. " " " " " "
- 295—296. Gesse. Technologia metali. (ros.) Petersburg 1900.
205. Jakubowicz S. Samoprzędźnica. Warszawa 1899.
206. " " " Zarys przędzenia wełny czesankowej. Warszawa 1895.
207. Jabłkowski J. Zasady tkactwa. Warszawa 1900.
- 222—223. Karmarsch K. Handbuch der mechanischen Technologie I u. II Band. Hannover 1875.
164. Klassen L. Fabriken für Textil Industrie. Leipzig.
18. Kossuth i Rybicki. Przędzalnictwo. Lwów 1902.
203. Kraft M. Grundriss der Mechanischen Technologie. Wiesbaden 1895.
- 315—316. Ledebur A. Handbuch der Eisenhüttenkunde. Leipzig 1902.
76. Trojanowski A. Podręcznik przędzalnictwa bawełny. Warszawa 1898.

VII. Elementa maszyn.

- 38—39. Bach C. Maschinenelemente. Stuttgart 1899.
- 247 a) i b) Bach C. Maschinenelemente. Stuttgart 1889.
- 292—293. " " " Detali maszyn. Charków 1904.
- 261—328. Berłow. Detali maszyn. Winty i klinje cz. I. Ryga 1902.
- 262—329. Berłow. Detali maszyn. Zaklepcznye sojedinenije. Ryga 1902.
330. Berłow. Detali maszyn. Peredatocznye mechanizmy. Ryga 1904.
331. Berłow. Detali maszyn. Wintowaja peredacza. Ryga 1904.
332. " " " Zapfy, osi, wały, muffy. Ryga 1905.
333. " " " Podszypniki. Ryga 1905.
- 84—212. Chudiakow i Sidorow. Detali maszyn cz. I. Moskwa 1898.
172. Dohle W. The Tangentiae Water-Wheel. San Francisco 1900.

- 182—183. Growe O. Konstruktionslehre der einfachenmaschinenteile. Leipzig 1902.
 278 a) i b) Growe O. Maschinenelemente. Leipzig 1902.
 337, 338, 339 Hauswald E. Budowa maszyn I. (skrypt) Lwów 1909.
 139. Lincke. Maschinenelemente.
 202, 290, 320. Rebber W. i Pohlhausen. Bezeichnung und Konstruktion der Maschinenelemente. Mittweide 1905.
 100—125. Releaux F. Der Konstrukteur. Braunschweig 1899.
 81, 82, 83, 260. Stadtmüller K. Podręcznik do konstrukcyi maszyn. Kraków 1888.
 334—335. Unwin W. The elements of machine design. London 1906.
 254. Zechlin K. Kugel and Rollenlager. Berlin 1900.

VIII. Windy i żórawie.

406. Andréé. Die Statik des Kranbaues. München 1908.
 477. Berłow. Detali podjemnych maszyn. Ryga 1909.
 284. Bethmann H. Die Hebezeuge I Aufl. Braunschweig 1903.
 450. „ „ Die Hebezeuge II Aufl. „ 1908.
 407—408 Böttcher A. Krane. München 1906.
 57, 58, 59. Ernst A. Die Hebezeuge 3 tomy. Berlin 1899.
 224. Hittenkofer Heb- und Transportmaschinen. Strelitz.
 409. Majewski A. Posobie w izuczenju i projektirowanju podjemnych mostowych kranow. Petersburg 1905.
 60—61. Pickersgill W. Lasthebmaschinen. Stuttgart 1904.
 136 a) i b) Pohlhausen. Die Hebemaschinen. Mittweide 1904.
 136—137. Stadtmüller K. Maszyny wyciągowe (skrypt).
 326—327. Samuś A. Kurs podjemnych maszyn. Petersburg 1896.
 250. Zizman. Die Krane. Leipzig 1903.

IX. Kotły i maszyny parowe.

44. Brand J. Technische Untersuchungsmethoden zur Betriebskontrolle. Berlin 1907.
 173. Bericht über 2000 Nummern Alte Collmann Steuerungs Dampfmaschinen. 1901.
 19—258. Dubbel H. Entwerfen und Berechnen der Dampfmaschinen. Berlin 1905.

345. Ebermann L. Wyrównania napelnień przystaw suwakowych. Lwów 1908.
- 175—176. Die Entwicklung der Collmann-Steuerungen und die Ventilhebungs-Bewegungen derselben. (brosz.)
124. Freytag F. Bernoulli's Dampfmaschinenlehre Stuttgart 1900.
- 31, 32, 67, 280, 281. Haeder. Die Dampfmaschinen. Duisburg 1903.
- 33, 42, 282, 283. Haeder H. Steuerungen der Dampfmaschine. Duisburg 1906.
- Haeder H. Parowyje maszyny. (ros.)
68. Haeder H. Bau und Betrieb der Dampfkessel. Duisburg 1898.
270. Herre O. Die Dampfkessel. Stuttgart 1906.
- 307, 308, 309. Hrabak. Hilfsbuch für Dampfmaschinen Techniker. Berlin 1906.
- 255—256. Kessler J. Die Dampfmaschinen. Leipzig 1905.
426. Krasuski. Opalanie kotłów parowych ropą.
- 94, 97, 98, 99. Lolling H. Aus der Praxis für Praxis. Mittweide 1889.
171. Maryniak B. O fundamentach maszyn. (skrypt)
50. Musiland. Wärmekraftmaschinen.
- 13—14. Pohlhausen A. Transmissions Dampfmaschinen. Mittweide 1899.
- 127—128, 321—322. Pohlhausen A. Transmissions Dampfmaschinen. Mittweide 1901.
- 413—414. Pohlhausen A. Porowyje maszyny. Petersburg.
481. Pohlhausen A. Die Dampfmaschinen. Mittweide 1910.
45. " " Die Dampfkesselanlage. Mittweide 1899.
412. " " Die Dampfkessel. Mittweide 1901.
- 94—95 Pechan J. Berechnung der Eincylindrischen Dampfmaschinen. Leipzig 1898.
267. Radinger. Die Dampfmaschinen.
- 15—15. Stadtmüller K. Konstrukcyja maszyn parowych. Kraków 1902.
- 220—240. Uhland W. Skizzenbuch Dampfkessel und Feuerungsanlagen. Dresden 1890.
- 238—274—277. Tetzner F. Die Dampfkessel. Berlin 1905.
266. Weiss F. Kondensation. Berlin 1901.
126. Zeuner S. Die Schiebersteuerungen. Leipzig 1888.

177. Lorenz. Kühlmachinesanlage auf den stadtschen schlachthof in Karlsruhe. München 1895.
 268. Leist C. Die Steuerungen der Dampfmaschinen. Berlin 1905.

X. Pompy i motory wodne.

- 54—55. Bach C. Die Wasserräder. Stuttgart 1886.
 197. Beyrich F. Berechnung und Ausführung der Wasserräder Hildburghausen 1898.
 401—402. Ciechanowski Z. Pompy (skrypta) Lwów 1908.
 439—440. „ „ Motory wodne (skrypta) Lwów 1908.
 439—440. „ „ Pompy szybkobierne. (brosz.)
 458. Dahme. Die Kolbenpumpe. Berlin 1908
 248—249, 279 a) i b) Fiedler T. Motory wodne (skrypta). Lwów 1905.
 85. Franke J. Teorya motorów wodnych (skrypta). Lwów 1878.
 273. Hartmann u. Knocke. Die Pumpen. Berlin.
 404—405. Haeder H. Pumpen und Kompressoren. Duisburg 1905.
 43. Honold K. Theorie der Wasserturbinen. Mitweide 1908.
 269. Gelpke V. Turbinen und Turbinenanlagen. Berlin 1906.
 27. Kaplan. Bau rationeler Francisturbinen. München 1908.
 419. Krzyżanowski. Teorya hydraulicznej turbiny Francis'a.
 420. Miłowicz konstrukcyja łopatek Francis'a (ros.).
 193, 194, 195. Müller W. Die eisernen Wasserräder. Leipzig
 225. Müller W. Die Francis-Turbinen.
 456—457. Pfarr. Die Turbinen für Wasserkraftbetrieb. Berlin 1907.
 433—434. Pfarr. Obl. rury ssącej i zakrytych turbin. 1909. (brosz.) (ros.).
 289. Quantz L. Wasserkraftmaschinen. Berlin 1907.
 70. Rebber. Konstruktion der Wasserräder. Mittweide 1908.
 20—21. Stadtmüller K. Teorya i konstrukcyja kół wodnych. Kraków 1901.
 23—24. Stadtmüller K. Konstrukcyja pomp. Kraków 1901.
 444. Thomann. Die Wasseturbinen.

XI. Inżynierya, geodezya, kolejnictwo, głębokie wiercenie.

159. Areisz W. Wagony russkich żelieźnych dorog. Penza 1887.
 392. Atlas czertieżej z kursu żelieźnych dorog. 1899.

- 397, 398, 399. Atlasy do kolejnictwa 1895.
 108. Automatische Wakuum - Bremse mit Universal Kupplung.
 Brosz. London.
 111. Becker L. Periodische Schmierien der Eisenbahnwagen.
 Wien 1880.
 341, 342, 343, 455. Bogucki J. Encyklopedia inżynieryi. Skr.
 Lwów 1908.
 64, 65, 66. Brosius I. Szkoła maszynisty. Warszawa 1880.
 103, 104. Gostkowski K. Die Mechanik dee Zugsverkehres auf
 Eisenbahnen. Wien 1891.
 112. Gostkowski K. Die Gasbahn. Karlsruhe 1893.
 107. Hardy J. Über automatische Vacuum-Bremsen. Wien 1885.
 298. Laśka W. Geoderya. Skrypta. Lwów.
 228. Regulamin ruchu dla kolei żelaznych. Wiedeń 1892.
 204. Scholl C. Der Führer des Maschinisten. Braunschweig 1856.
 109. Wagen Skirren. Köln 1882.
 1. Wolski W. Über den hydraulischen Bohr-Widder (brosz.).
 2. " " O rozszerzaczach. Lwów 1898.
 3. " " Über Nachnahmbohrer. Lwów 1898.
 319. Teclenburg. Handbuch der Tiefbohrkunde.

XII. Varia.

41. Aleksandrowicz S. Wodociąg lwowski. Lwów 1902.
 119. Bykowski J. Encyklopedia maszyn. Lwów 1902.
 122. Bartoszewicz S. Ropa jako materyał opałowy. Lwów 1903.
 312—285. Biegeleisen B. Straty ciepła przewodów parowych.
 Warszawa 1906.
 311. Biegeleisen B. Obliczenie strat ciepła budynków. Lwów 1908.
 299, 300, 301, 302, 303. Engelmann. Das Buch der Erfindungen.
 Leipzig. 1876.
 393, 394. Gostkowski K. Gazownia lwowska i jej objęcie przez
 gminę miasta Lwowa. Lwów 1894.
 400. Gostkowski K. Mechanika lotu. Lwów 1894.
 199. Hauswald E. Organizacya i zarząd przedsiębiorstw. Lwów
 1904.
 77—79. H. Grothe. Die Brennmaterialen. Weiman 1870.
 4—5. Katalog Biblioteki Politechnicznej. Lwów 1894.
 6—7. " " " " 1898.

40. Korosteński Z. Potrzeba związku naszych towarzystw przemysłowych i handlowych. Lwów 1895.
87. Krall. Handbuch des Telegrafendienstes. Marburg 1879.
189. Księga pamiątkowa Towarzystwa Bratniej Pomocy Słuchaczy Politechniki we Lwowie 1897.
449. Kuźniców. Kurs automobilizmu. (ros.) Petersburg 1909.
377. Lösse der Luftwiderstand im Allgemeinen. Wien 1886.
90. Menzel C. Der Bau der Feuerungsanlagen. Halle 1871.
435. Mołczyński. O zakładach do spalania śmieci. 1909.
87. Quaglio. Wassergas, als der Brennstoff der Zukunft. Wiesbaden 1880.
- 11—47. Pamiętnik Towarzystwa Politechn. Lwów 1877—1897.
134. Pilat Wł. Administracya. Skrypta. 1900—1901.
91. Syniewski W. Maź, jako materiał opałow. Lwów 1892.
476. „ „ Encyklopedia chemii technicznej.
347. Telegraphen-Tarif. Wien 1898.
355. Wady i ulepszenia naszych pomieszczeń. Lwów 1888.
52. Wróblewski. Podręcznik techniczny dla stolarzy. Warszawa 1901.
190. Zajączkowski W. Szkoła Politechniczna we Lwowie. Lwów 1894.

Uwaga: W skład obecnego katalogu nie wchodzi czasopisma i katalogi.

Biblioteka PK

J.X.54

/ 1910-11

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000315069